

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-07-10
Besvaras senast
2025-09-04

Till statsminister Ulf Kristersson (M)

2024/25:727 Förtroendet för statsråd och statssekreterare efter aktieaffärer

Förtroendet för den svenska regeringen är allvarligt skadat. Sedan mars i år har ett stort antal avslöjanden om kontroversiella värdepappersköp – utförda av både statsråd och statssekreterare – skakat allmänhetens tilltro till statsministerns omdöme och Sveriges förvaltningskultur.

Här följer en sammanfattning av vad som hänt:

Mats Persson (L), arbetsmarknads- och integrationsminister, köpte Ericsson-aktier samma dag som han, i sin tidigare roll som utbildningsminister, var med och beslutade om 2,3 miljarder kronor i statligt stöd till ett forskningsprogram där Ericsson är huvudpart. Statsrådet har dessutom handlat aktier i Axfood mitt under regeringens kritik mot livsmedelsbolagens prissättning.

Daniel Westlén, statssekreterare hos klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari (L), äger aktier i banker samt kärnkrafts- och gruvrelaterade bolag – sektorer som direkt påverkas av den politik hans departement utformar.

Diana Janse, statssekreterare hos handelsminister Benjamin Dousa (M), köpte Saab-aktier dagen innan det svenska miljardkontraktet om Gripen-plan med Ungern offentliggjordes – en affär hennes departement beredde.

Erik Slottnér, civilminister, äger aktier i ett vindkraftsbolag men har trots det varit med och fattat regeringsbeslut om en vindkraftspark som bolaget vill bygga.

Johan Pehrson, utbildningsminister, har låtit bli att anmäla sitt aktieinnehav. Statsrådet ägde också aktier i Betsson men deltog trots det i beslut om spelpolitik.

Maria Malmer Stenergård, utrikesminister, köpte aktier när affär med försvarsindustrin förhandlades.

Enligt den nuvarande regleringsbrevs- och ministerinstruktionen får statsråd äga värdepapper, men de ska anmäla innehaven och avstå från beslut som kan gynna dem själva. Uppenbarligen har systemet som bygger på ärlighet och egenrapportering inte följts. Enligt forskare öppnar detta för misstankar om

insiderliknande handel.

När statsministern tillträdde lovade han ”att alltid sätta sak före särintresse”. De senaste månadernas uppgifter om privata aktieklipp i Regeringskansliet skapar en annan bild. Den enda reaktionen från statsministern har varit att regler ska följas. Nu visar det ju sig att så uppenbarligen inte är fallet i statsministerns regering. Nu krävs tydliga besked och snabb handling. Statsministern har ett ansvar som ledare för sitt team, det vill säga regeringen med dess statssekreterare, att se till att regler följs.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag ställa följande frågor till statsminister Ulf Kristersson:

1. Har statsministern fullt förtroende för de statsråd och statssekreterare som enligt vad som anförts ovan kan ha agerat i strid med gällande regler för aktieinnehav och anmälan om jäv?
2. Vad avser statsministern att vidta för åtgärder för att regler ska följas samt för att stoppa otillbörliga aktieaffärer?

.....

Eva Lindh (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch